

שיחות הר"ן – אות נו1) שיחות הר"ן – אות נו

יש בני אדם שנדמה עליהם שהם רחוקים מאיזה תאוות גדולות כגון מתאוות ממון וכיוצא בזה. דע שאף על פי כן, יכול להיות שהוא גרוע יותר מחברו שהוא משקע באותה התאוה, דהיינו שיש לו איזה תאוה אחרת שהוא משקע בה כל כך עד שאפלו תאוות ממון וכיוצא בזה שהיא תאוה גדולה מאד נתבטלה אצלו כנגד אותה התאוה. נמצא שהוא גרוע יותר כי הוא משקע כל כך באיזה תאוה עד שאפלו תאוה גדולה של ממון וכיוצא נתבטל אצלו מחמת התאוה. ואפלו אם היתה התאוה שהוא משקע בה קטנה מתאוה האחרת שהוא רחוק ממנה עם כל זה אין נפקא מנה כלל מאחר שהוא משקע בה כל כך עד שתאוה גדולה נתבטל אצלו על ידי זה כנזכר לעיל וכמו שמצינו שיש עקשן, כגון תינוק שבשביל עקשנות לבד יכול להפקיר עצמו לגמרי ולהכות ראשו בתבה מחמת עקשנות כנגד אמו שעושה לה להכעיס כמו כן יש בבני אדם שיכול להפקיר הכל ולסלק כל התאוות שבביל איזה תאוה או עקשנות שהוא רוצה.

2) מסכת נגעים פרק ב משנה ה

כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו

3) עבודת ישראל – המגיד מקוזניץ זי"ע (פרקי אבות, ד: א)

איזהו גבור הכובש את יצרו. רצ"ל שצריך כל אחד להשגיח על יצרו, דהיינו במה שרגיל להכשילו, ולכובשו. לא כמו שהכסילים עושים שמשגיחים תמיד על רוע מדות חבירו ונחשב בעיניו כצדיק ומי יודע אפשר הוא גרוע במדותיו מחבירו, לכך אמר יצרו דוקא.

4) בני יששכר – מאמרי חודש תשרי, מאמר ד, אות ו

מקובל בידינו מאת תלמידי הבעש"ט זללה"ה, אפילו הצדיק כשרואה איזה עבירה באיזה אדם, הנה זה וודאי אינו במקרה, ולמה הזמין השם יתברך אשר הוא יראה אותה עבירה, על כרחך הוא שיש בידו גם כן שמץ מה מדוגמת אותה העבירה, והראהו מן השמים בכדי שיפשפש במעשיו, וספרו מתלמידי הבעש"ט שאירע שראה באחד שחילל שבת בפרהסיא, ועמד משתומם למה הראוהו כזאת, ופשפש במעשיו דעל כרחו יש בו עון כזה, פשפש ומצא ששמע מקרוב זילותא דתלמיד חכם (שנקרא שבת כאמור בזוהר) ושתק.

5) רש"י - במדבר פרק טז, פסוק ז

וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, **עינו הטעתו**, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן.

6) ילקוט הגרשוני – פרשת קרח, דף כח: (ר' גרשון שטערן זצ"ל)

ויקח קרח וגו'. פירש רש"י לקח את עצמו וכו'. יש לפרש, דהנה רש"י ז"ל כתב וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו שמואל ששקול כנגד משה ואהרן. והענין הוא, על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל א) מפני מה לא נמשכה מלכות בית שאול מפני שלא היה בו שום דופי דאמר רבי יוחנן משום רשב"י אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו אומרים לו חזור לאחוריך, ודוד היה בו שמץ דופי דאתי מרות המואביה עיין שם, והנה במשה ואהרן גם כן היה שמץ דופי, כי עמרם נשא דודתו שעתידה תורה לאסור ב) ולפיכך היו יכולים להתמנות פרנסים על הציבור, אבל על קרח יקשה, קרח שפקח היה חכם ועשיר ויחסן מה ראה לשטות זה שירצה להיות פרנס הלא אין בו שום דופי ואי אפשר להיות פרנס אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו. על כן אמר עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה הימנו שמואל ששקול כנגד משה ואהרן שגם בו לא היה שום דופי ואף על פי כן היה פרנס ושופט על ישראל ימים רבים אם כן מוכח דמעמידין פרנס אף על פי שאין בו שמץ דופי:

אמנם באמת טעה קרח בזה טעות גדול ושכח את עצמו, דהא גבי שמואל יהיה הוא הקופה של שרצים שיהיו תלויה לו מאחוריו (א) שאם תזוח דעתו עליו יאמרו לו אביו זקינך קרח נטבע בארץ, והיינו דאמרו חכמינו ז"ל ויקח קרח, לקח את עצמו ב):